

1709 Maakirjat Lt 1192-93

Savonkylä	manttaalit		maavero			
	vero	kruunu	taal	äyr	pen.	
Verotalot 1709 alkaen 6 kpl						
Norrkärnä Taavi Tuomaanp.	5/8	-	5	21	6	veronmaksu- kyk.
Söderkärnä Heikki Juhonp.	5/8	-	5	21	6	---
Stortarvonen Juho Matinp.	1/3	-	3	-	16	---
Karvapussi Juho Pertunp.	1/4	-	2	8	12	---
Svarvar Juho Matinp.	1/8	-	1	4	6	---
Svarvar Olavi Markuksenp.	1/8	-	1	4	6	---
	yht n.2 mant.					
Kruununtalot 1709 alkaen (23 kpl)						
Pietilä Lauri Essevius		3/4	6	25	12	kapp. käytössä
Pietilä Juho Paavonp.		3/4	6	25	12	autio ---
Lilltarvonen Erkki		1/3	3	-	16	veronmaksu- kyk.
Lilltarvonen Matti		1/3	3	-	16	veronmaksu- kykyinen
Hyytinen Matti Yrjönp.		1/2	4	17	-	huudatettu laillisesti kr:lle
Harju Erkki		1/2	4	17	-	huudatettu laillsti kruunulle
Storsöyring Paavo Iisakinp.		3/8	3	12	18	huudatettu kr:lle
Lillsöyring Erkki Olavinp.		3/8	3	12	18	huudatettu kr:lle
Nykänen Matti Juhonp.		3/8	3	12	18	huudatettu kr:lle
Hernesniemi Juho Pietarinp.		3/8	3	12	18	veronmaksu- kykyinen
Timonen Simo Olavinp.		1/3	3	-	16	huud laillisesti kruunulle.
Tarvonen Jaakko Matinp.		1/3	3	-	16	veronmaksu- kykyinen
Ollila Matti Simonpoika		1/3	3	-	16	huudatettu kr:lle
Korri Martti Jaakonp.		1/3	3	-	16	huudatettu kr:lle
Finnilä Erkki Matinp.		1/4	2	8	12	huudatettu kr:lle
Örn Heikki Erkinp.		1/4	2	8	12	huudatettu kruunulle
Finnilä Simo Aabrhaminp.		1/4	2	8	12	tämän talon verot maksavat

Erkki Matinp. ja Mikko
Tuomaanp.)

Finnilä Mikko Tuomaanp.	1/4	2	8	12	veronmaksukykyinen
Lantela Samuel Mikonp.	1/4	2	8	12	---
Lukkarila Erkki Heikinp.	1/4	2	8	12	---
Eskeli Hannu Martinp.	1/4	2	8	12	---
Murtoniemi Jaakko Juhonp. Söderk.	1/4	2	8	12	1/4 huud. 1705, verolle 1711

Lund Simo Tuomaanpoika 1/4 2 8 12 veromaksukykyinen
yht 8 mant. kruunulla

*1) För detta hem: skatte Erik Matinp. ja Mikko Tuomaanpoika.

Autioluettelo 1709

Savonkylä

3/4 mant Juhon Pietilä autiona kappalaisen käytössä.

1/4 mant Murtoniemi Jaakko huudatettu 1705 verolle 1711,

Maa- ja oikeuden päätös 9 helmik 1705

Lappajärven kylässä vain 6 taloa 29:stä säilyi perintotalona, kun vuonna 1709 on huudatettu kruunulle laillisesti kihlakunnanoikeudessa verorästeistä entisten lisäksi seuraavat talot: Hyytinen Matti 1/2 mant. Harju Erkki 1/2 mant. Storsöyrin Paavo 3/8 mant, Lillsöyring Erkki 3/8 mant, Nykänen Matti 3/8 mant, Timonen Simo 1/3 mant, Finnilä Erkki 1/4 mant. Örn Heikki 1/4 mant, Aikamoinen katastrofi Lappajärveläisille, kun vielä lisätään seuraukset. Esim. Ollilan Matti Simonpoika menetti takaajan (Hyytinen ei enään kelvannut) ja kun hän ei mistään ei saanut uutta takajaa, niin talossa vaihtui isäntäsuku.

En ole saanut käsiini lähdeä, mistä löytyisi tarkka syy tähän joukko- rangaistukseen.

Historiankirjoista löytyy tietoja länsi-Suomen talonpoikien ja verovoutien välisistä riidoista kymmenysten perinnässä.

Isännät tekivät valituksia voutien miesten vaatimista ylimääräisistä niin sanotuista rottakapoista, joita oli voudit perineet varastotappioiden pienentämiseksi.

Järvisudun historian osa 1:n sivulla 275 kodassa kruunutilat, on maininta, että Lappajärvellä oli 1712 peräti 7 perintotaloa, (tod 6), mitään maintaan vuoden 1709:n joukkohuudatuksesta ei ole, osan on kirjoittanut Heikki Junnila.

Lappajärveläiset olivat 1700 luvun alussa tehneet anomuksen verohelpotuksista menetettyjen ruissatojen takia. Vouti tutkitutti asian ja osin ilmiantoon perustuen tuli päivästäiseen tulokseen eli Lappajärven isännät olivat syyllistyneet laajamittaiseen veronkiertoon ilmoittamalla liian pieniaa satotietoja. Seuraukset ovat luettavissa tästä vuoden 1709:n maakirjasta. (verratka 1708 maakirjaan , niin selviää mistä on kysymys).Lappajärvellä siirryttiin sadon laajaan "kyyläykseen". Viljelijät laittoivat niitetyn viljan tarkasti määritteltyihin kyyleihin ja kyyliden määrän kävivät lautamiehet laskemassa ja jokaisessa kylässä suoritettiin yhden kyylin koepuinti jolla saatiin yhden kyylin jyvämäärä (1-5 kappaa.) (Ei ihme, että vielä 1900 luvulla kaikki viljelijät tekivät juuri samanlaiset kyylit vielä 1900 luvun lopulla). Ei Eu:ssa ole mitään uutta keksitty)

tekijä R.Ollila